Ut med prylarna – upplev mera

KRÖNIKA. Vill du inte sluta konsumera? Shoppa då i stället tjänster och upplevelser i stället för prylar. Det är bra för miljön och skapar fortfarande arbetstillfällen, skriver **Caroline Petersson**.

Vi får ganska ofta kommentarer och frågor på Camino om vår syn på konsumtion. En del undrar hur vi kan säga att vi uppmuntrar till en hållbar utveckling när vi samtidigt visar upp nya fräcka prylar. Vi brukar svara att vårt syfte är att underlätta för människor att bli mer medvetna på alla plan. En del i det handlar om att visa på alternativa produkter och tjänster som är bättre för miljö och människor. En annan del handlar om att visa på alternativ till konsumtion – hur vi kan ta makten över våra liv genom att skapa egna grejer eller hur vi kan byta tjänster och saker med varandra.

Samtidigt måste vi också ställa oss frågan: Hur kan vi skapa ett samhälle där vi konsumerar mindre utan att människor förlorar sina arbeten? En lösning som ofta presenteras är att förändra vår konsumtion från att vara inriktad mindre mot prylar till förmån för tjänster och upplevelser. Argumentet är att om vi byter ut vår pryl-konsumtion mot tjänster och upplevelser används som regel mindre energi och naturresurser samtidigt som vi fortfarande skapar arbetstillfällen.

PERSONLIGEN ÄR JAG väldigt intresserad av hur en medveten och hållbar livsstil också påverkar vårt välmående. Nyligen fick jag tips av en psykologkompis om ny forskning som gjorts kring konsumtion och lycka. Sedan tidigare har man funnit att människor som shoppar mycket saker de inte behöver tenderar att vara mer deprimerade, mindre nöjda med sitt liv och ha större tendens att bli narcissiska.

Nu har Van Boven och Gilovich, två forskare vid Cornell Universitet i USA, med hjälp av flera olika studier jämfört konsumtionen av materiella ting med konsumtion av upplevelser. Studierna indikerar att konsumtion av upplevelser gör oss lyckligare än konsumtion av prylar. Anledningarna som anges är flera. En upplevelse tenderar att bli bättre och mer uppskattad med tiden, medan en pryl alltid förblir en pryl och ofta minskar i värde.

Vår lycka påverkas också av hur andra har det. Medan en upplevelse alltid är unik och svårare att jämföra med andras är vår uppfattning av vår nya bil eller TV beroende av vad andra har för bilar eller TV-apparater. Dessutom är upplevelser som regel mer sociala då de är något vi ofta delar med andra människor.

STUDIEN TAR SÅ klart upp en del problem och begränsningar. Exempelvis kan en bil användas för upplevelser, men den kan också införskaffas i statussyfte. Men forskarna pekar på att det är syftet för köpet som är det viktiga.

Själv köpte jag nyligen ett par långfärdsskridskor som jag är övertygad om kommer att ge mig mycket glädje. Jag har länge drömt om att susa fram på isarna. Och efter att bara ha ägt dem ett par veckor kan jag se att jag tack vare dem kommer knyta nya sociala kontakter.

Kanske är det dags för en skatteväxling som gör upplevelsekonsumtion billigare på bekostnad av prylkonsumtion. Bra för miljön och bra för vår hälsa.

Kör!

Filmen Avatar som lyckats kombinera ett starkt miljöbudskap med en story och dramaturgi som lockar alla till biograferna.

Stopp!

Uppgivenhet efter Köpenhamn. Låt oss inte sitta och deppa över bristen på politisk handling. De politiska besluten kommer när vi kräver dem inte bara med ord utan också med handling.

CAROLINE PETERSSON

Caroline Petersson är en av tre grundare till livsstilsmagasinet Camino. Hon har en bakgrund inom internationella utvecklingsfrågor med särskild inriktning mot rättvis handel mellan nord och syd.